

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 6Co/622/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5614203305
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 12. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Urbanová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2014:5614203305.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Jany Urbanovej, sudcov JUDr. Yvety Dzugasovej a Mgr. Miroslava Šeptáka, v právnej veci navrhovateľa: PROFI CREDIT Slovakia, s. r. o., so sídlom Pribinova 25, 824 96 Bratislava, IČO: 35 792 752, zastúpeného spoločnosťou: Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s. r. o., so sídlom Kubániho 16, 811 04 Bratislava, IČO: 47 233 516, proti odporcovi: Y. P., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX P. XXX, štátny občan SR, v konaní o zaplatenie sumy 832,83 Eur s príslušenstvom, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 4C/104/2014-22 zo dňa 30. 05. 2014, takto

rozhodol:

Rozsudok Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 4C/104/2014-22 zo dňa 30. 05. 2014 vo výroku, ktorým súd žalobu vo zvyšnej časti zamietol a vo výroku o trovách konania potvrdzuje.

Vo zvyšnej časti zostáva rozsudok Liptovský Mikuláš č. k. 4C/104/2014-22 zo dňa 30. 05. 2014 **n e d o t k n u t ý**.

Odporcovi náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom okresný súd uložil odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľovi sumu 67,48 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9% zo sumy 67,48 Eur od 01.09.2010 do zaplatenia do troch od právoplatnosti rozsudku. Vo zvyšnej časti žalobu zamietol. O trovách konania rozhodol tak, že odporcovi ich náhradu nepriznal.

V dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol, že navrhovateľ sa svojím návrhom na začatie konania zo dňa 11.04.2014 domáhal, aby súd zaviazal odporcu zaplatiť navrhovateľovi sumu 832,83 Eur spolu s 9% ročným úrokom z omeškania od 26.05.2010 do zaplatenia a nahradiť mu trovy konania. Svoj návrh odôvodnil tým, že navrhovateľ dňa 01.12.2009 uzatvoril s odporcom zmluvu o revolvingovom úvere č. 8200025971, na základe ktorej poskytol odporcovi úver vo výške 597,49 Eur, ktorý sa odporca zaviazal zaplatiť v 18-tich mesačných splátkach vo výške 48,99 Eur v termínoch splatnosti podľa splátkového kalendára, ktorý bol dohodnutý v zmluve. Odporca sa dostal do omeškania s úhradou splátok úveru už pri splátke č. 1, a preto si navrhovateľ uplatnil právo podľa § 565 Občianskeho zákonníka, t. j. do okamžitej splatnosti úveru, napokon odporca zaplatil len sumu 48,99 Eur. Odporca mal uhradiť sumu splátok vo výške 832,83 Eur dňa 26.05.2010, ktorú však navrhovateľovi neuhradil ani čiastočne.

Prvostupňový súd rozhodol vo veci rozsudkom bez nariadenia pojednávania (§ 115 ods. 1 a 2 O.s.p.) pričom vychádzal z listinných dôkazov produkovaných účastníkmi konania v štádiu prípravy

pojednávania. Z ich obsahu mal preukázané, že odporca dňa 27. 11. 2009 požiadal o poskytnutie revolvingového úveru pri výške úverového limitu 597,49 Eur splatnom v 18-ich mesačných splátkach vždy k 20. dňu v mesiaci vo výške 48,99 Eur, pri predpokladanej RPMN 68,86 % ročne, úrokovej sadzbe 68,86 %, priemernej RPMN 48,96 %, resp. pri poskytnutej čiastky revolvingu vo výške 329,25 Eur, zmluvnej odmene za poskytnutie revolvingu v sume 258,68 Eur, pri predpokladanej RPMN 57,92 % a ročnej úrokovej sadzbe 64,94 %. Z Oznámenia veriteľa o schválení úveru dlžníkovi mal súd za preukázané, že odporcovi bol schválený úver vo výške 597,49 Eur splatný v 18-ich mesačných splátkach po 48,99 Eur, so splatnosťou prvej splátky 20. 01. 2010, splatnosťou poslednej splátky 20. 06. 2011, vždy k 20. dňu v mesiaci, pri ročnej úrokovej sadzbe 68,88 %, RPMN 62,90 %, priemernej RPMN 48,96 Eur. Podľa článku 8.1. Zmluvy predmetom dohody o poskytnutí služby je záväzok veriteľa poskytnúť dlžníkovi na jeho žiadosť a po splnení nižšie uvedených podmienok službu spočívajúcu v možnosti odkladu maximálne troch akýchkoľvek splátok úveru resp. revolvingu poskytnuté na základe Žiadosti/Zmluvy uzavretej medzi veriteľom a dlžníkom a záväzok dlžníka zaplatiť veriteľovi odplatu za poskytnutie služby spočívajúcej v možnosti odkladu splatnosti splátok revolvingu vo výške 44,61 Eur a za poskytnutie služby spočívajúcej v možnosti odkladu splatnosti splátok úveru vo výške 73,62 Eur a za poskytnutie služby spočívajúcej v možnosti odkladu splatnosti splátok revolvingu vo výške 44,61 Eur. Z výpisu z účtu odporcu mal súd za preukázané, že odporcovi bola poskytnutá čiastka 597,49 Eur, skutočne vyplatená čiastka 523,87 Eur. Odporca zaplatil prvú splátku vo výške 48,99 Eur dňa 20. 01. 2010, ďalšiu splátku splatnú 20. 02. 2010, a ani nasledujúce odporca neuhradil.

Prvostupňový súd citoval ust. § 52 ods. 1 a 2, § 53 ods. 9, § 44 ods. 2 Občianskeho zákonníka, § 4 ods. 1, 2 a 3 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a tiež ust. § 517 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka pri aplikácii ust. § 3 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. v znení účinnom do 31.01.2013, ako aj ust. § 261 ods. 2 písm. d) Obchodného zákonníka v znení účinnom do 31.01.2013 a § 497 Obchodného zákonníka, pričom dospel k záveru, že podanou žalobou sa navrhovateľ domáhal zaplata sumy 832,83 Eur a úrokov z omeškania vo výške 9 % ročne zo žalovanej sumy od 26. 05. 2010 do zaplata na základe medzi účastníkmi konania uzatvorenej Zmluvy revolvingovom úvere č. 8200025971. Uvedená zmluva bola uzavretá za účinnosti zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, preto sa na ňu vzťahujú normy spotrebiteľského práva, keďže ju uzatvoril odporca ako spotrebiteľ, ktorý nekonal v rámci predmetu obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Uvedená zmluva je typickou spotrebiteľskou zmluvou, vzhľadom na právnu povahu účastníkov konania. Na základe písomnej žiadosti bol odporcovi poskytnutý úver vo výške 597,49 Eur. V bode 5. Žiadosti odporca navrhol uzatvorenie Zmluvy o revolvingovom úvere pri výške úverového limitu 597,49 Eur, splácaním úveru v 18 mesačných splátkach po 48,99 Eur, úrokoch vo výške 68,86 %, predpokladanej RPMN 68,86 %, priemernej RPMN 48,96 %. Odporcovi bol poskytnutý úver vo výške 597,49 eur, splatný v 18 mesačných splátok po 48,99 eur, úrokovej sadzbe 68,86 %, RPMN 62,90 % a priemernej RPMN 48,96 %. Podľa § 44 ods. 2 Občianskeho zákonníka prijatie návrhu, ktoré obsahuje dodatky, výhrady, obmedzenia alebo iné zmeny je odmietnutím návrhu a považuje sa za nový návrh. Okresný súd nepovažoval za preukázanú existenciu dvoch platných vzájomných a obsahovo zhodných prejavov vôle zmluvných strán v časti údaju o výške RPMN. Pritom je právne bezvýznamné, či uvedená zmena je v prospech alebo neprospech spotrebiteľa. Nakoľko tieto údaje absentujú, uvedený úver sa podľa § 4 ods. 3 zákona č. 258/2001 Z. z. v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy považuje za bezúročný a bez poplatkov. Odporcovi bol poskytnutý úver vo výške 597,49 Eur, ale skutočne mu bola vyplatená čiastka 523,87 Eur, keďže rozdiel navrhovateľ započítal na úhradu odplaty za možnosť odkladu splátok dojednanú v článku 8.1 Zmluvy. Okresný súd k uvedenej odplate neprihliadol, nakoľko mal za to, že uvedené dojednanie je neplatné pre jeho rozpor s dobrými mravmi (§ 3 Občianskeho zákonníka), v dôsledku čoho vychádzal z výšky skutočne poskytnutého úveru t.j. zo sumy 523,87 Eur, od ktorej odpočítal výšku odporcom uhradenej splátky 48,99 Eur a rozdiel predstavuje suma 474,88 Eur.

Súd žalobu zamietol v časti čo do zaplata 14 splátok po 29,10 Eur, t.j. sumy, ktorá pripadá na tzv. čistú istinu zo splátok úveru splatných za obdobie od februára 2010 do marca 2011, splatných vždy k 20. dňu v mesiaci, ako aj jeho príslušenstvo (úroky z omeškania), keď v zmysle ust. § 5b Zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa orgán rozhodujúci o nároku zo spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania alebo na inú zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával. Uvedené ustanovenie nadobudlo účinnosť dňa 01. 05. 2014. Je zrejme, že v každej splátke úveru je zahrnutá tzv. čistá istina a úrok. Sumu, ktorá pripadá na tzv. čistú istinu súd vypočítal ako podiel sumy poskytnutého úveru (523,87 Eur) a počtu dojednaných

splátok (18). Nakoľko súdom priznaná suma predstavuje tzv. čistú istinu bez úrokov a poplatkov, súd z navrhovateľom uplatnených splátok úveru odpočítal tzv. „čistú istinu“ štrnástich premlčaných splátok, t.j. sumu 407,40 Eur, rozdiel tak predstavuje súdom priznaná suma 67,48 Eur.

Z výpisu z účtu odporcu mal súd za preukázané, že odporca neuhradil splátku splatnú 20. 02. 2010. Navrhovateľ listom zo dňa 05. 05. 2010 oznámil odporcovi zosplatnenie úveru. Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania zo zaplatenia splátky a keď súčasne upozorní spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva. Preto list zo dňa 05. 05. 2010 (tri mesiace od splatnosti splátky splatnej 20. 02. 2010 uplynuli 20. 05. 2010) označený ako Oznámenie o zosplatnení súd považoval za upozornenie navrhovateľa na uplatnenie si práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka a za uplatnenie si práva podľa § 565 t.j. za deň zosplatnenia pohľadávky súd považoval dátum 31. 08. 2010, označený v Karte klienta zo dňa 09. 12. 2013 ako dátum vykonateľnosti a priznal navrhovateľovi uplatnené úroky z omeškania odo dňa nasledujúceho t.j. od 01. 09. 2010. Pokiaľ sa navrhovateľ domáhal zaplatenia úroku z omeškania od skoršieho dátumu, súd aj v tejto časti žalobu ako nedôvodnú zamietol.

Rozhodnutie o trovách konania okresný súd odôvodnil ust. § 142 ods. 2 O.s.p. tak, že odporcovi, ktorý mal prevažný úspech vo veci, právo na náhradu trov konania nepriznal, keďže tento si trovy konania neuplatnil žiadne.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľ, a to proti výroku ktorým súd vo zvyšnej časti jeho žalobu zamietol a výroku o trovách konania. Žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok okresného súdu zmenil tak, že jeho návrhu vyhovie a súčasne zaviazhe odporcu na náhradu trov prvostupňového i odvolacieho konania, ktoré zároveň presne vyšpecifikoval.

Odvolateľ nesúhlasil so záverom okresného súdu o neexistencii dvoch platných vzájomných a obsahovo zhodných prejavov vôle zmluvných strán, v časti údaju o výšky RPMN. Návrhom na uzavretie zmluvy o revolvingovom úvere v tomto prípade je bod 5 - žiadosť o poskytnutie revolvingového úveru a prijatím návrhu je bod 6 - údaje o schválenom revolvingovom úvere. Ohľadne mechanizmu zmluvného vzťahu preto okresný súd nedostatočne zohľadnil skutočnosť, kedy obsah návrhu a podmienky, za ktorých je podávaný je určený charakterom žiadosti o poskytnutie revolvingového úveru. Z bodu 2.1 zmluvných dojednaní vyplýva, že žiadosť o poskytnutie revolvingového úveru je predkladaná žiadateľom (dlžníkom), ktorý svojou žiadosťou žiada o poskytnutie úveru (ako maximálnej sumy s vedomím, že môže byť znížená s ohľadom na výsledok posúdenia jeho schopnosti splácať, resp. že môžu byť schválené iné parametre úveru), s výškou úrokovej sadzby a výškou ročnej percentuálnej miery (ktoré môžu byť len znížené, t. j. zmenené v jeho prospech) a tiež s výškou splátky (ktorej schválená výška rovnako nemôže byť vyššia). Po vykonaní posúdenia schopnosti žiadateľa o poskytnutie úveru na základe ním predložených listín je rozhodnuté o uzavretí zmluvy, a schválení/neschválení úveru v požadovanej výške. Konsenzus zmluvných strán o obsahu ich vzájomných vzťahov a na základe zmluvy, ktorý je *conditio sine qua non* uzavretia zmluvy nastáva v dôsledku spôsobu, akým dlžník formuluje a vymedzuje obsah svojho návrhu, keď je to práve sám dlžník, ktorý prostredníctvom odseku 1.1, 1.2, 1.3 a 2.1 žiadosti výslovne vyjadruje, že jeho návrh zahrňuje aj žiadosť o úver v nižšej sume, ako sa uvádza v bode 5 žiadosti, resp. s inými parametrami, t. j. aj inou výškou RPMN. Údaje o schválenom úvere sú v samotnej zmluve o revolvingovom úvere a požiadavka na zhodný prejav vôle teda zachovaná bola. Zmluvná sloboda účastníkov zmluvy ako základný princíp zmluvného práva zahrňuje nielen právo uzavrieť zmluvu s určitým obsahom, ale aj právo dohodnúť sa na mechanizme vzniku zmluvy, ako a čím bude zmluva tvorená a pod.. Obsah zmluvy ako právneho úkonu je možné určiť aj odkazom na iné ustanovenia (typicky všeobecné obchodné podmienky, interný predpis v nejakej spoločnosti a pod.). V tomto smere odvolateľ poukázal na rozsudky Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 3Cdon 1396/96 a sp. zn. 33Odo 714/2001. Aj v zmysle ustanovení Občianskeho zákonníka platí, že návrh na uzavretie zmluvy a jeho prijatie nemusia byť na jednej a tej istej listine, keďže sa nejedná o nehnuteľnosť. Záver okresného súdu, že postup pri dojednaní odplaty za poskytnutie služby, spočívajúcej v možnosti odkladu splátok úveru a revolvingu, ako zmluvné dojednanie je v rozpore s dobrými mravmi nezdôvodnil, a v tejto časti je jeho rozhodnutie nepreskúmateľné. Predmetom dohody o poskytnutí služby je prevzatie záväzku veriteľom (navrhovateľom) poskytnúť odklad splatnosti maximálne troch splátok (v prípade úveru, a ak dôjde k poskytnutiu revolvingu, aj v prípade revolvingu) a záväzok dlžníka zaplatiť odplatu za túto službu. Na jednej strane je teda záväzok zaplatiť odplatu za prevzatie povinnosti veriteľa

poskytnúť odklad splatnosti splátok a na strane druhej, poskytnúť odklad splatnosti splátok. Jedná sa teda o úpravu takej situácie, ktorá keby nebola dohodnutá medzi zmluvnými stranami, potom by sa nedala nahradiť nijakou zákonnou úpravou. Zákon žiadny odklad splátok neupravuje, a už vôbec nie, že by bolo povinnosťou veriteľa ho poskytnúť, a ak o to dlžník požiada, a to bezodplatne. Uzavretie dohody naopak, zavádza úpravu, ktorá je výhodnejšia oproti stavu, keby nedošlo k takejto zmluvnej úprave. Nie je preto zrejmé a odporuje podstate veci, ako môže byť dojednanie dohody o odplatnom poskytnutí služby a odplaty podľa nej v neprospech spotrebiteľa a v rozpore s dobrými mravmi.

Odvolateľ taktiež nesúhlasil so záverom prvostupňového súdu, ktorý zamietol návrh v časti z dôvodu, že je premlčaný. Trojročná premlčacia lehota v súdnej veci totiž nemôže byť aplikovaná. Zmluva o úvere (vrátane zmluvy o revolvingovom úvere) je tzv. absolútnym obchodom (§ 261 ods. 3 písm. d) Obchodného zákonníka), čo okrem iného znamená aj to, že úprava Obchodného zákonníka sa použije vždy, iba že je niektorá otázka v ňom neupravená, alebo osobitný predpis obsahuje samostatnú úpravu na ochranu spotrebiteľa výhodnejšie. Obchodný zákonník upravuje premlčanie komplexne. Súčasne úprava premlčania v Občianskom zákonníku nie je právnou úpravou určenou na ochranu spotrebiteľa. Preto by sa v súdnej veci malo postupovať podľa obchodnoprávnej regulácie premlčania. To, že na obchodnoprávne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ sa aplikujú ustanovenia aj Obchodného zákonníka vyplýva výslovne z ust. § 266 ods. 5 Obchodného zákonníka, ktoré presne stanovuje, ktoré z jeho ustanovení sa na takýto vzťah s účasťou spotrebiteľa nemôžu použiť (§ 340a ods. 4, § 340b ods. 5, § 369c), resp. sa upravujú obmedzenia pre ich použitie (§ 369 ods. 3). Úprava premlčania tam teda nepatrí. Obchodnoprávna úprava premlčania a jej použitie vo vzťahu dodávateľ - spotrebiteľ teda nie je vylúčená, ale naopak prípustná. Uvedený záver vyplýva aj z logického výkladu spotrebiteľského práva a podstaty právnej úpravy ochrany spotrebiteľa. Právna úprava premlčania v Občianskom zákonníku nie je úpravou, ktorú je možné považovať za ustanovenia na ochranu spotrebiteľa. Ich cieľom je vytvoriť medzi zmluvnými stranami také postavenie, aké by mali dvaja rovnocenní zmluvní partneri. Zdanlivá výhoda použitia občianskoprávnej úpravy premlčania oproti obchodnoprávnej sa prejaví ako nevýhoda vtedy, ak dôjde napríklad k uznaniu dlhu dlžníkom (záväzku) - viď § 408 Obchodného zákonníka. Uznanie dlhu, je teda v prípade obchodnoprávneho vzťahu pre dlžníka výhodnejšie, než ako je tomu v zmysle občianskoprávnej úpravy. V tomto smere poukázal odvolateľ na rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 32Cdo 3337/2010. Zdôraznil, že podľa článku 3 Smernice Rady 93/13 EHS sa za ustanovenie smerujúce k ochrane spotrebiteľa majú považovať také, ktoré chránia slabšiu stranu proti silnejšej, t. j. upravuje vzťah dvoch subjektov vo výraznom nerovnovážnom postavení. V tom prípade danú nerovnováhu odstraňujú. Občianskoprávna úprava premlčania takou rozhodne nie je. Z ust. § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka, resp. § 266 ods. 5 Obchodného zákonníka vyplýva, že v prospech spotrebiteľa sa v prípade pochybností má vykladať len obsah zmluvy, a nie právna úprava. Výklad zákona musí byť vzhľadom na požiadavku predvídateľnosti jeho výkladu i aplikácie ako imanentného znaku právneho štátu rovnaký. Vzhľadom k uvedenému, navrhovateľ konštatoval, že konajúci súd nezákonne rozhodol keď dospel k záveru o premlčaní uplatneného nároku, nakoľko mal vychádzať zo štvorročnej premlčacej doby upravenej Obchodným zákonníkom.

Odporca zostal v odvolacom konaní nečinný.

Krajský súd, ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.), po zistení, že odvolanie podal k tomu oprávnený účastník (§ 201 veta prvá O.s.p.) v zákonom stanovenej lehote (§ 204 ods. 1 O.s.p.), preskúmal vec rozsahu vymedzenom ust. § 212 ods. 1 a 2 písm. b) O.s.p. a bez nariadenia odvolacieho pojednávania postupom podľa § 156 ods. 3 O.s.p. v spojení s § 214 ods. 2 a § 211 ods. 2 O.s.p. rozsudok okresného súdu vo výroku, v ktorom prvostupňový súd vo zvyšnej časti žalobu zamietol a v závislom výroku o trovách konania a ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku i konania, ktoré mu predchádzalo, dospel k záveru, že okresný súd v prejednávanej veci zistil skutkový stav v rozsahu potrebnom na zistenie rozhodujúcich skutočností, na podklade vykonaného dokazovania dospel ku správny skutkovým zisteniam a prejednanú vec aj správne právne posúdil. Nakoľko i odôvodnenie písomného vyhotovenia napadnutého rozsudku zodpovedá kritériám uvedeným v ust. § 157 ods. 2 O.s.p., odvolací súd podľa § 219 ods. 2 O.s.p. konštatuje správnosť týchto dôvodov a v podstatných bodoch na ne odkazuje.

Odvolicie námietky navrhovateľa odvolací súd nepovažuje za dôvodné.

Na doplnenie odvolací súd uvádza, že úverová zmluva je dvojstranný úkon, na základe ktorého dochádza k vzniku, zmene alebo zániku súkromno-právnych vzťahov. Zmluva vzniká na základe zhodného prejavu vôle zúčastnených osôb. Dvojstranná zmluva vzniká na základe návrhu na uzavretie zmluvy a prijatia návrhu na uzavretie zmluvy. Pokiaľ návrh na uzavretie zmluvy a jej prijatie zodpovedajú náležitostiam vyžadovaným zákonom a zodpovedajú skutočnej vôli konajúcich osôb, dochádza k platnému vzniku zmluvy. Zmluvný konsenzus účastníkov zmluvy má právotvorné účinky. Pokiaľ ide o návrh a jeho prijatie, musí ísť o vzájomné a obsahovo zhodné prejavy vôle dvoch zmluvných strán, inak platná zmluva nevznikne.

V súdenom prípade ide o nepochybne spotrebiteľský úver, ktorého podstatnou náležitosťou je dohoda o výške RPMN. Z listinných dôkazov produkovaných navrhovateľom v prvostupňovom konaní, nesporne vyplýva, že výška RPMN je iná v návrhu na uzavretie zmluvy, ako je v akceptácii. Z hľadiska zmluvného práva je irelevantné, či takáto zmena je pre spotrebiteľa výhodná alebo nevýhodná. Podstatná je skutočnosť, že návrh nebol prijatý bezvýhradne. Z uvedených dôvodov okresný súd správne aplikoval pri rozhodovaní veci ust. § 44 ods. 2 vety prvej Občianskeho zákonníka, z ktorého vyplýva, že prijatie návrhu, ktoré obsahuje dodatky, výhrady, obmedzenia alebo iné zmeny, je odmietnutím návrhu a považuje sa za nový návrh. Výška RPMN bola v prejednávanej veci nepochybne uvedená v akceptácii odchyľne ako v návrhu na uzavretie zmluvy, a preto neobstojí ani možná aplikácia druhej vety citovaného ust. § 44 ods. 2 a to, že prijatím návrhu je však odpoveď, ktorá vymedzuje obsah navrhovanej zmluvy inými slovami, ak z odpovede nevyplýva zmena obsahu navrhovanej zmluvy. O takýto prípad v preskúmvanej veci nešlo.

Z uvedených dôvodov dojednanie o RPMN v zmluve o revolvingovom úvere uzavretej účastníkmi zo dňa 01.12.2009 nemožno považovať za platné zmluvné dojednanie, keďže chýba bezvýhradná akceptácia návrhu, ak zmluvnému konsenzu medzi zmluvnými stranami nedošlo. Neplatné dojednanie RPMN spôsobuje absenciu povinnej náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere a spotrebiteľský úver tak, ako správne konštatoval okresný súd, treba považovať za úver poskytnutý odporcovi navrhovateľom za bezúročný a bez poplatkov. (§ 4 ods. 3 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy). Rovnako záver o výške poskytnutého úveru a dlhu navrhovateľa je správny, a to z dôvodov uvedených v napadnutom rozhodnutí.

Následne pristúpil odvolací súd k posúdeniu, či v prejednávanom prípade treba na právny vzťah účastníkov aplikovať ustanovenia o premlčaní formulované v Občianskom zákonníku alebo úpravu premlčania upravenú v Obchodnom zákonníku. Aj v prípade, že úver je absolútnym obchodom a že naň majú dopadať ustanovenia Obchodného zákonníka bez ohľadu na povahu účastníkov úverovej zmluvy, v predmetnej veci ide o spotrebiteľskú zmluvu, ktorá je regulovaná osobitnou právnou úpravou zákona o spotrebiteľských úveroch a nepochybne aj ochrannými ustanoveniami Občianskeho zákonníka. Ide o vzťah medzi dodávateľom - obchodníkom a spotrebiteľom, a teda ide o typický občianskoprávny vzťah.

V prípade duplicitnej právnej úpravy rovnakých inštitútov súkromného práva je dôvodné aplikovať právnú úpravu o občianskych právach, a nie podnikateľské právo (rozsudok Najvyššieho súdu SR vo veci 5MCdo 20/2009). Prípadné použitie nevýhodnejšieho podnikateľského práva na spotrebiteľský právny vzťah, a to aj pokiaľ ide o otázku premlčania, predstavuje zhoršenie postavenia spotrebiteľa.

V súvislosti s nadobudnutím účinnosti zákona č. 150/2004 Z. z. (01. 01. 2004) došlo k zásadnej zmene spotrebiteľského práva. Nevýhodnejšie zmluvné klauzuly oproti zneniu Občianskeho zákonníka sa dostali do rozporu s jeho novým ustanovením § 54 ods. 1 „spotrebiteľovi sa ani inak nesmie zhoršiť jeho postavenie“. Použitie nevýhodnejšieho podnikateľského práva, a nie občianskeho práva na spotrebiteľský právny vzťah, vrátane premlčania, predstavuje takého zhoršenie postavenia spotrebiteľa.

Dualistický systém záväzkového práva na Slovensku je určitá anomália medzi právnymi poriadkami (dve kúpne zmluvy, dvojaká úprava premlčania, dvojaká úprava odstúpenia od zmluvy, dvojaká právna úprava zmluvných pokút a pod). Aplikačná prax síce ukazuje, že aj takýto stav môže dlhodobo fungovať

(od 01. 01. 1992), avšak niet rozumného dôvodu na konštatovanie, že na plynutie času a jeho dôsledky vrátane premlčania v typickej občianskoprávnej veci má dopadať právna úprava regulujúca vzťahy v zásade medzi biznismenmi, ak Občiansky zákonník ako kódex občianskeho súkromného práva takúto úpravu má a je pre spotrebiteľov výhodnejšia. Odvolací súd preto odmietol názor navrhovateľa, podľa ktorého na predmetnú spotrebiteľskú vec nedopadá právna úprava občianskeho práva, ale obchodného práva. Vzhľadom na skutočnosť, že navrhovateľ uplatnil v konaní premlčané právo, prvostupňový súd postupoval správne, keď pri aplikácii ust. § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa v súlade s príslušnými ustanoveniami Občianskeho zákonníka jeho návrh v predmetnej časti ako premlčaný zamietol. Totožné závery prijal aj Krajský súd v Prešove v rozsudku č. k. 6Co/81/2012-279 zo dňa 14.02.2013. Uvedené rozhodnutie odvolacieho súdu bolo napadnuté ústavnou sťažnosťou, na základe ktorej Ústavný súd Slovenskej republiky uznesením I. ÚS 402/2013-10 zo dňa 19.06.2013 predmetnú sťažnosť odmietol pre jej zjavnú neopodstatnenosť a uzavrel, že „nezistil možnosť porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru rozsudkom krajského súdu“.

Z uvedených dôvodov považuje odvolací súd za nedôvodnú odvoláciu námietku žalobcu, že na predmetnú spotrebiteľskú vec nedopadá právna úprava občianskeho práva, ale právna úprava uvedená v Obchodnom zákonníku.

Rovnako vecne správne bolo aj rozhodnutie okresného súdu vo výroku o trovách konania, ktoré plne zodpovedá úspechu odporcu v tomto konaní a znení ust. § 142 ods. 2 O.s.p. pri aplikácii ust. § 151 ods. 1 O.s.p., proti ktorému odvolateľ nepodal žiadne odvolacie námietky.

Na základe vyššie uvedených skutočností a dôvodov odvolací súd rozsudok okresného súdu v časti, v ktorej zamietol žalobu a v závislom výroku o trovách konania ako vecne správny p o t v r d i l .

Vo zvyšnej časti, nenapadnutej odvolaním, (t.j. vo vete prvej výroku), zostal rozsudok okresného súdu nedotknutý týmto rozhodnutím odvolacieho súdu.

O trovách odvolacieho konania rozhodol krajský súd tak, že odporcovi ich náhradu nepriznal. Odvolateľ - navrhovateľ nebol v tomto štádiu konania úspešný, a preto podľa § 142 ods. 1 v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. nemá právo na ich náhradu. Naproti tomu, úspešný odporca si náhradu trov aktuálneho odvolacieho konania neuplatnil (§ 151 ods. 1 O.s.p.) a fakticky mu ani žiadne trovy v súvislosti s terajším druhostupňovým konaním nevznikli.

Toto rozhodnutie senátu odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie n i e j e prípustné.